

REKENKAMERCOMMISSIE
RIJNLAND

Jaarplan 2022

van de rekenkamercommissie van
het hoogheemraadschap van Rijnland

18 november 2021

Inhoud

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Hoe hebben we onderwerpen geselecteerd?	4
3. Afronding van de onderzoeken uit 2021	5
3.1. De realisatie van kaderrichtlijn water	5
3.2. Energietransitie	5
4. Welke onderzoeken gaan we doen in 2022?	6
4.1 Klimaatmitigatie	6
4.2 Dienstverlening	7
4.3 Toezicht en handhaving	8
4.4 Samenwerking	9
5. Wat gaat het kosten?	11
Bijlage 1: Groslijst van mogelijke onderzoeken door de rekenkamercommissie Rijnland (21 oktober 2021)	0
Bijlage 2: Selectiecriteria	0

Voorwoord

Voor u ligt het jaarplan 2022 van de rekenkamercommissie van het Hoogheemraadschap van Rijnland (hierna Rijnland). De rekenkamercommissie is door de verenigde vergadering ingesteld als commissie met een onafhankelijke positie om de verenigde vergadering te ondersteunen bij de uitvoering van haar taken. De rekenkamercommissie wil bijdragen aan meer inzicht in de prestaties en waar nodig aanbevelingen doen voor de toekomst. De commissie voert daartoe onderzoeken uit. De rekenkamercommissie bepaalt vanuit haar onafhankelijkheid zelf welke onderwerpen worden onderzocht en hoe het onderzoek wordt ingericht.

In het jaarplan geeft de rekenkamercommissie aan wat ze wil bereiken, welke onderzoeken ze in 2022 wil gaan starten, welke kosten ze begroot voor de werkzaamheden en de planning voor het komend jaar. Daarnaast blikt de rekenkamercommissie kort terug op de onderzoeken naar de kaderrichtlijn water en energietransitie die in 2021 zijn uitgevoerd. De verantwoording over deze onderzoeken zal worden gegeven in het jaarverslag over 2021. Dit wordt in februari 2022 aangeboden aan de verenigde vergadering. In het jaarverslag geeft de rekenkamercommissie aan wat zij heeft gedaan en wat het heeft gekost.

De rekenkamercommissie heeft een groslijst opgesteld met relevante onderwerpen voor onderzoeken. Na prioritering van de onderwerpen op deze groslijst in de commissie Bestuur, Organisatie en Dienstverlening (BOD), heeft de rekenkamercommissie besloten om in 2022 drie onderzoeken uit te voeren: klimaatmitigatie en –adaptatie, dienstverlening en een keuze uit de onderwerpen toezicht en handhaving of samenwerking. De rekenkamercommissie voert begin 2022 een vooronderzoek uit naar het onderwerp toezicht en handhaving. Op basis van de uitkomst van dat vooronderzoek maakt de rekenkamercommissie een keuze om òf het onderzoek naar toezicht en handhaving op te starten òf een onderzoek op te starten naar samenwerking.

Namens de rekenkamercommissie,

Patrick Pieters,

voorzitter

1. Inleiding

De rekenkamercommissie kan, afhankelijk van de grootte van het onderzoek, twee tot vier onderzoeken per jaar uitvoeren. De commissie hecht hierbij waarde aan het uitvoeren van onderzoeken die van belang zijn voor de organisatie. In dit jaarplan geeft de commissie aan welke onderzoeken zij in 2022 wil gaan uitvoeren en hoe zij tot haar keuze van onderwerpen is gekomen.

2. Hoe hebben we onderwerpen geselecteerd?

De rekenkamercommissie houdt een groslijst van onderwerpen bij die in potentie in aanmerking komen voor een onderzoek. De groslijst is dynamisch. Dat wil zeggen dat op elk moment, als er aanleiding voor is, onderwerpen aan de lijst kunnen worden toegevoegd.

De rekenkamercommissie houdt rekening met suggesties van de verenigde vergadering, belangengroepen en burgers. Via de website van de rekenkamercommissie kunnen suggesties voor potentiële onderwerpen worden aangeleverd. Dat kan ertoe leiden dat een onderwerp tussentijds aan de groslijst wordt toegevoegd.

Jaarlijks wordt een inventarisatie binnen de organisatie uitgevoerd om potentiële onderwerpen op te doen en om de prioriteiten te bepalen. Op basis van de op deze wijze opgedane inzichten zullen ook weer onderwerpen afvallen. Jaarlijks worden de bovenste een tot drie onderzoeken ter hand genomen.

In het najaar 2021 heeft de rekenkamercommissie opnieuw een inventarisatie in twee stappen uitgevoerd. Bij de eerste stap zijn de fracties van de verenigde vergadering benaderd om potentiële onderwerpen voor onderzoeken aan te leveren. Daarnaast heeft de rekenkamercommissie gesprekken gevoerd met de secretaris algemeen directeur, de concern controller en de dijkgraaf om na te gaan wat er speelt binnen de organisatie. Ook heeft de rekenkamercommissie zelf onderwerpen aangeleverd ten behoeve van deze eerste stap van de inventarisatie, onder meer door zich te verdiepen in officiële stukken van het hoogheemraadschap van Rijnland zoals bestuursstukken, de begroting, jaarrekening etc. Verder hanteert de commissie andere bronnen, zoals interviews, lokale kranten, vakbladen en het werk van andere rekenkamer(commissie)s.

Bij de tweede stap is deze lijst aangeboden aan en besproken in de commissie BOD met als doel een beeld te krijgen van de eerste, tweede en derde voorkeur van de afzonderlijke commissieleden. Het gesprek met de commissie BOD heeft plaatsgevonden op 10 november 2021.

Daarna heeft rekenkamercommissie in haar vergadering van 16 november 2021 op basis van onder meer de opgehaalde voorkeuren van de commissie BOD en de selectiecriteria voor het uitvoeren van onderzoeken haar prioritering opgesteld van onderzoeken ten behoeve van het jaarplan 2022.

3. Afronding van de onderzoeken uit 2021

In het jaar 2021 heeft de rekenkamercommissie twee onderzoeken uitgevoerd: Een onderzoek naar de realisatie van de kaderrichtlijn water en een onderzoek naar het beleid ten aanzien van de energietransitie. Onderstaand worden beide onderzoeken iets verder toegelicht.

3.1. De realisatie van kaderrichtlijn water

In februari 2021 is, in opdracht van de rekenkamercommissie, het bureau TwynstraGudde gestart met het onderzoek met de centrale vragen:

In welke mate is het werken aan de realisatie van KRW-doelen geïncorporeerd in het werk van Hoogheemraadschap van Rijnland (HHR)? In hoeverre slaagt HHR erin de KRW-doelen te verwezenlijken, ook in vergelijking met andere waterschappen?

Het rapport met conclusies en aanbevelingen is in september 2021 aan de verenigde vergadering aangeboden. Het is gepresenteerd en besproken in de commissie voldoende water en waterkwaliteit op 15 september en 3 november. Vervolgens wordt het rapport ter kennisgeving aangeboden in de verenigde vergadering van 24 november.

3.2. Energietransitie

In mei 2021 is het onderzoek naar energietransitie van start gegaan. Hierbij is de rekenkamercommissie ondersteund door het bureau CE Delft. De midterm, met de daar aangekondigde wijzigingen in het beleid van Rijnland, heeft tot wijzigingen in de scope van het onderzoek geleid. De aangepaste vraagstelling voor dit onderzoek luidt:

Is het beleid van HHR om energieneutraal te zijn per 2025 doeltreffend en doelmatig? Hoe verhoudt dit zich tot het verschuiven van de doelstelling naar 2030 en tot het komen tot CO2 neutraliteit?

Het rapport met conclusies en aanbevelingen is in november aangeboden voor bestuurlijk wederhoor en zal – naar verwachting – in februari 2022 aan de verenigde vergadering worden aangeboden.

4. Welke onderzoeken gaan we doen in 2022?

4.1 Klimaatmitigatie

Omschrijving

Het klimaat is een veelbesproken en uiterst actueel thema. Tijdens de klimaatconferentie in Glasgow in 2021 werd benadrukt dat er snel ingegrepen moet worden als de temperatuurstijging van de aarde maximaal 1,5 graden Celsius mag bedragen. Naar aanleiding van het rapport van het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) in 2018 was de discussie over klimaatadaptatie, het aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering, en klimaatmitigatie, het terugdringen van de CO₂ uitstoot, al verscherpt.

In 2012 stond in het rapport van de Algemene Rekenkamer "Aanpassing aan klimaatverandering: strategie en beleid" het volgende: *"Dat er iets moet gebeuren om de problemen rond klimaatverandering op te vangen, is duidelijk. Wereldwijd is de aanpak van het probleem gericht op mitigatie (terugdringing van het probleem) en adaptatie (aanpassing aan de gevolgen). Mitigatie houdt in dat wordt geprobeerd verdere klimaatverandering te voorkomen dan wel te beperken. Adaptatie houdt in dat wordt geprobeerd de natuur, de maatschappij en de economie minder kwetsbaar te maken voor een veranderend klimaat. De gevolgen van overstromingen, droogte, hitte en wateroverlast moeten zoveel mogelijk beperkt worden. De adaptatiemogelijkheden zijn echter beperkt. Het grootste deel van de organismen en ecosystemen is slecht in staat om zich aan te passen aan een veranderend klimaat. Mitigatie blijft dus nodig. Anders gezegd: adaptatie en mitigatie vullen elkaar aan en beide aanpakken zijn noodzakelijk."*

Beide thema's raken aan de eerder door de rekenkamercommissie onderzochte kaderrichtlijn water en energietransitie.

Type onderzoek

Het betreft een diepgaand onderzoek met als centrale vraag: "Hoe doelmatig en doeltreffend zijn het beleid en de uitvoering van Rijnland met betrekking tot klimaatmitigatie en -adaptatie en wat is de rol van de verenigde vergadering hierbij?".

Er wordt zowel teruggekeken (ex post) op uitgevoerde werkzaamheden en evaluaties, als vooruit (ex ante) gekeken naar mogelijke realisatie van gestelde doelen. Het onderzoek zal bestaan uit deskresearch en interviews.

Planning

In het Jaarplan 2021 stond Klimaatmitigatie al op de groslijst. De rekenkamercommissie vond en vindt dit een belangrijk onderwerp voor mogelijk onderzoek. Bij de prioritering van mogelijke onderzoeksonderwerpen door de verenigde vergadering voor dit jaarplan had Klimaatmitigatie veruit de hoogste score. De rekenkamercommissie heeft besloten dit onderzoek nu, december 2021, op te starten met het schrijven van een onderzoeksopzet. Begin 2022 wordt naar verwachting gestart met de uitvoering van het onderzoek, oplevering van het onderzoek is voorzien eind 2022.

4.2 Dienstverlening

Omschrijving

De (digitale) dienstverlening is voor overheden de afgelopen jaren een steeds belangrijker onderwerp geworden. Uitgangspunt daarbij is dat burgers en ondernemingen een toenemende kwaliteit aan dienstverlening mogen verwachten. De technische ontwikkelingen en daarmee gepaard gaande toenemende digitalisering (van processen en producten) geven hierin meer mogelijkheden dan in het verleden. Digitale dienstverlening speelt daarmee een steeds belangrijker rol om aan de hoge verwachtingen en kwaliteitseisen die aan dienstverlening worden gesteld te kunnen voldoen. Met deze ontwikkelingen rijst de vraag waar Rijnland staat op de snelweg van de digitale dienstverlening. Maar ook hoe zich dat verhoudt met landelijk gestelde normen en richtlijnen en welke doelstellingen op langere termijn zijn gesteld op landelijk en lokaal niveau.

Doel

Het doel van het onderzoek is niet alleen om te evalueren welke instrumenten Rijnland inzet en met welk resultaat, maar ook om aanbevelingen te doen voor de toekomst. Bij de analyse van de dienstverlening wordt gekeken naar elementen als handhaving, klantcontact en klachtenafhandeling.

Type onderzoek

Het betreft een kortlopend onderzoek. Er wordt zowel teruggekeken (ex post) op uitgevoerde werkzaamheden en evaluaties, als vooruit (ex ante) gekeken naar mogelijke realisatie van gestelde doelen. Het onderzoek zal bestaan uit deskresearch en interviews. De rekenkamercommissie formuleert de volgende vraag voor het onderzoek: "Hoe doelmatig en doeltreffend is de (digitale) dienstverlening van Rijnland en welke aanbevelingen kunnen worden gedaan om de dienstverlening te verbeteren?"

Planning

De start van dit onderzoek is gepland in het voorjaar 2022. De rekenkamercommissie verwacht het rapport medio 2022 op te leveren.

4.3 Toezicht en handhaving

Omschrijving

Toezicht en handhaving betreft een belangrijk onderdeel van het werk van Rijnland. In een gebied waar een grote druk bestaat op het gebruik van land en water, waar het water en watergangen veel functies vervullen (denk aan water om te gebruiken, afvalwater en de zuivering daarvan, water om op te varen, water om op of bij te recreëren) en waar we ons moeten beschermen tegen te veel en tegen te weinig water, worden veel besluiten genomen waarin 'spelregels' met betrekking tot de omgang met water worden bepaald. Deze spelregels leggen veelal verplichtingen of beperkingen op aan de inwoners en gebruikers van het water. Naast besluiten over generieke spelregels worden ook veel besluiten genomen over vergunningen: besluiten over individuele gevallen van omgang met water. Al deze vormen van regulering vragen om inspectie, toezicht en handhaving.

In het op de website van Rijnland meest recent beschikbare programmajaarverslag, dat van 2019, vormen 'toezicht en handhaving' niet een apart hoofdstuk of een aparte paragraaf. Wel komen deze begrippen respectievelijk vier en vijftien maal voor, veelal in combinatie met het woord 'inspectie'.

In het jaarverslag Bezwaarschriftencommissie 2020 lezen we dat er in 2020 een totaal van 579 watervergunningen zijn verleend, waarbij er in 17 gevallen een bezwaar is ingediend. Er zijn in 2020 in totaal 128 handhavingsbesluiten genomen, waarvan negen lasten onder dwangsom (LOD) en 119 lasten onder bestuursdwang (LOB). Handhaving vindt meestal plaats op initiatief van het waterschap, ook is het mogelijk dat een derde een verzoek tot handhaving indient.

Doel

Doel van dit onderzoek is om de rechtmatigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid van toezicht en handhaving te onderzoeken.

Type onderzoek

Het betreft een vooronderzoek waarbij de rekenkamercommissie kijkt wat de betekenis en mogelijkheden zijn van een onderzoek met als centrale vraag: "Wordt het toezicht- en handhavingsbeleid van Rijnland rechtmatig, doeltreffend en doelmatig uitgevoerd en hoe geeft de verenigde vergadering sturing aan dit beleid?"

Er wordt zowel teruggekeken (ex post, evaluatie) op beleid en uitvoering van toezicht en handhaving, als vooruit (ex ante) naar mogelijke wensen en mogelijkheden daartoe van de verenigde vergadering en de organisatie op het gebied van beleid en uitvoering van toezicht en handhaving. Het onderzoek zal bestaan uit deskresearch en interviews.

Tenzij er aanleiding voor is, is het onderzoek niet gericht op de inhoudelijk-juridische kwesties waarover in de bezwaarschriftencommissie wordt gesproken en besloten.

Planning

Dit vooronderzoek zal begin 2022 worden uitgevoerd waarna op grond van de resultaten van dit vooronderzoek wordt besloten of in het laatste kwartaal 2022 een diepgaand onderzoek ter hand wordt genomen.

4.4 Samenwerking

Omschrijving

De opgave van Rijnland op het gebied van waterkwantiteit en -kwaliteit en bedrijfsvoering, gecombineerd met maatschappelijke vraagstukken zoals energietransitie en klimaatmitigatie, daagt Rijnland uit om samen te werken met andere partijen. Het hoogheemraadschap is een actieve samenwerkingspartner en werkt in verschillende verbanden en vormen (bijvoorbeeld structureel of projectmatig) samen met anderen om haar doelen te realiseren. Rijnland kan samenwerken vanuit drie verschillende posities:

- 1) probleemeigenaar, waarbij Rijnland een duidelijke opgave heeft, een grote invloed heeft op de te nemen maatregelen en weinig keuzevrijheid ten aanzien van het wel/niet invulling geven aan de rol.
- 2) partner, waarbij Rijnland een gezamenlijke verantwoordelijkheid heeft voor bepaalde thema's. In het stedelijk gebied zijn partners in eerste instantie de gemeenten. In het landelijke gebied zijn dit de agrariërs, terreinbeheerders, provincie en gemeenten. Hierbij wordt samengewerkt vanuit een breder collectief belang.
- 3) adviseur, waarbij Rijnland advies levert voor thema's waarvoor het hoogheemraadschap geen formele verantwoordelijkheid heeft. Op basis van de kennis als waterautoriteit kan Rijnland haar partners ondersteunen. Hierbij kan het hoogheemraadschap een actieve of passieve rol aannemen.

Doel

Ten aanzien van alle drie de rollen kan onduidelijkheid ontstaan over de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende samenwerkingspartners. Een voorbeeld is de samenwerking tussen het waterschap en gemeenten bij het stedelijk waterbeheer. Het waterschap beschikt over de benodigde kennis, bij de kleinere gemeenten ontbreekt het vaak hieraan. Tijdens vergaderingen van de verenigde vergadering wordt soms gepleit voor concrete initiatieven door het waterschap. Hierbij kan echter de vraag worden gesteld of het past binnen de taakstelling van het waterschap en wie vervolgens zorg draagt voor de financiële middelen. Verder is het waterbeheer onderdeel van de dagelijkse leef- en werkomgeving, waarin inwoners en organisaties op vele terreinen steeds meer actief worden en initiatieven ontplooiën. Dit vraagt om een andere manier van waterbeheer, waar de rol van het waterschap verandert van uitvoerend naar kaderstellend en faciliterend. Soms neemt het waterschap ook zelf het initiatief. Maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering en de energietransitie vragen om innovatieve oplossingen. Innoveren doet het waterschap niet alleen maar werkt hiervoor onder andere samen met kennisinstellingen, hogescholen en bedrijven. Hoe worden deze samenwerkingsverbanden vormgegeven en gemanaged? De rekenkamercommissie vraagt zich af of motieven en doelen van verschillende samenwerkingsverbanden altijd voldoende helder zijn vastgelegd. Ook is onduidelijk of vooraf concrete afspraken worden gemaakt over de rolverdeling en de daarbij behorende taken en verantwoordelijkheden, de te behalen resultaten en onder welke voorwaarden deze gerealiseerd mogen worden (vaststellen kaders) en hoe een en ander wordt gemonitord (gecontroleerd). Dit vormt aanleiding voor een rekenkameronderzoek.

Het onderzoek van de rekenkamercommissie kent de volgende drie doelstellingen:

- Bieden van een overzicht van de verschillende soorten van samenwerking die Rijnland heeft met derden;
- Op basis van een drietal casussen (praktijkvoorbeelden) bepalen of de verenigde vergadering haar kaderstellende en controlerende rol met betrekking tot de gekozen samenwerkingsverbanden heeft kunnen vervullen en heeft vervuld;
- Inzicht krijgen in succes- en faalfactoren die van invloed zijn geweest op de effectiviteit van de gekozen samenwerkingsverbanden.

Type onderzoek

Het betreft een diepgaand onderzoek met als centrale vraag:

“Wordt de verenigde vergadering voldoende in staat gesteld om haar kaderstellende en controlerende rol te vervullen bij samenwerking van Rijnland met derden? ”

Planning

De start van het onderzoek naar samenwerking hangt af van het resultaat van vooronderzoek naar toezicht en handhaving. Als op basis van het vooronderzoek wordt geconcludeerd dat er voldoende aanleiding is om een onderzoek uit te voeren naar toezicht en handhaving zal dat onderzoek eerst worden uitgevoerd. Het onderzoek naar samenwerking blijft dan op de groslijst staan en zal dan opnieuw worden geprioriteerd ten behoeve van het volgende jaarplan.

5. Wat gaat het kosten?

Voor de rekenkamercommissie is op jaarbasis een budget van € 65.000,- beschikbaar. Dit budget is met name bedoeld voor de bijdrage aan onderzoeksbureaus en voor de vergoeding van de voorzitter en leden van de rekenkamercommissie. In onderstaande tabel is een inschatting gemaakt van de kosten. Voor ieder onderzoek wordt een onderzoeksplan opgesteld met daarbij een definitieve raming van de kosten.

Omschrijving	Schatting kosten (excl. BTW)
Presentiegeld voorzitter en leden	€ 19.000,-
Lidmaatschap van de NVRR	€ 750,-
Verplichting Rekenkameronderzoek Energietransitie ten laste van budget 2022	€ 3.600,-
Rekenkameronderzoek Klimaatmitigatie	€ 25.000,-
Rekenkameronderzoek Dienstverlening	€ 15.000,-
Rekenkameronderzoek Toezicht en Handhaving-/ Samenwerking	€ 1.400,-
Overig	€ 250,-
Totaal	€ 65.000,-

Bijlage 1: Groslijst van mogelijke onderzoeken door de rekenkamercommissie Rijnland (21 oktober 2021)

	Onderwerp	Omschrijving	Doel
1	Dienstverlening	Verloopt het klantcontact, afhandeling van klachten, behandeling van meldingen en doorlooptijden naar tevredenheid van de klanten? Is de dienstverlening rechtmatig, doelmatig en doeltreffend?	Inzicht geven in kwaliteit van en tevredenheid over de dienstverlening
2	Toezicht en handhaving	Functioneert toezicht en handhaving rechtmatig, doelmatig en doeltreffend?	Inzicht geven in kwaliteit van en tevredenheid over toezicht en handhaving
3	Calamiteitenorganisatie	Was en is de calamiteitenorganisatie doelmatig (inclusief toekomst georiënteerd) en doeltreffend?	Inzicht in de kwaliteit van de calamiteitenorganisatie
4	Zelf doen, samenwerken of uitbesteden	Wordt weloverwogen besloten over de keuze tussen zelf doen, samenwerken of uitbesteden (dit in relatie tot formatie en taken)?	Inzicht geven in de besluitvorming hierover
5	Samenwerking Rijnland en gebiedspartners	Is de samenwerking van Rijnland met gebiedspartners (beleid en uitvoering) doelmatig en doeltreffend ?	Inzicht in beleid en uitvoering bij de samenwerking van Rijnland met gebiedspartners
6	Verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen	Is het beleid en de uitvoering ervan m.b.t. verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen doelmatig en doeltreffend ?	Inzicht in beleid en uitvoering m.b.t. verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen

7	Aanbestedingsbeleid	Zijn het aanbestedingsbeleid en de uitvoering ervan (denk aan uitsluiting en afhankelijkheid) rechtmatig, doelmatig en doeltreffend?	Inzicht in het aanbestedingsbeleid
8	Integriteit bij externe opdrachten	Zijn de integriteitsregels en de hantering ervan t.a.v. inkoop, aanbesteding etc. rechtmatig, doelmatig en doeltreffend?	Inzicht geven in de mate waarin integriteit wordt geborgd
9	Invoering omgevingswet	Is de invoering van de omgevingswet voldoende voorbereid? Worden problemen voorzien?	Inzicht in de aanpak van de invoering van de omgevingswet
10	Totstandkoming ecologische verbindingzones	Zijn het beleid en de uitvoering ervan m.b.t. ecologische verbindingzones doelmatig en doeltreffend ?	Inzicht in de aanpak van de totstandkoming ecologische verbindingzones
11	Klimaatmitigatie	Zijn het beleid en de uitvoering van klimaatmitigatie (denk aan bodemdaling, droogte en pieken in neerslag, etc.) doelmatig en doeltreffend ?	Inzicht in het beleid en de uitvoering m.b.t. klimaatmitigatie
12	Financiën	In hoeverre is de VERENIGDE VERGADERING met de verstrekte informatie over de financiën, over de risico-inschatting en -beheersing en over de jaarverslaggeving in staat haar kaderstellende en controlerende taak uit te voeren?	Inzicht in de informatievoorziening op het gebied van de financiële gang van zaken
13	(Vorbereidings)kredieten	Zijn het beleid en de uitvoering m.b.t. (vorbereidings)kredieten (denk aan de SSK methode) doelmatig en doeltreffend ?	Inzicht in beleid en uitvoering m.b.t. vorbereidingskredieten
14	Uitgaven aan kunstobjecten van derden	Zijn de afspraken en uitvoering ervan m.b.t. de uitgaven aan kunstobjecten van derden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend?	Inzicht in de uitgaven aan kunstobjecten van derden

15	Subsidieverlening	Zijn het beleid en de uitvoering van subsidieverlening rechtmatig, doelmatig en doeltreffend ?	Inzicht in het niveau van beleid en uitvoering van subsidieverlening
16	ICT: informatie veiligheid en -beveiliging, AVG	Verloopt de behandeling van deze en soortgelijke aspecten van ICT rechtmatig, doelmatig en doeltreffend?	Inzicht geven in de wijze waarop deze aspecten zijn geregeld/geborgd.
17	Evaluatie grote (ICT) projecten	Worden grote (ICT) projecten doelmatig en doeltreffend aangestuurd en uitgevoerd? Wordt geleerd van eerdere projecten?	Inzicht in de ontwikkeling van aansturing en uitvoering van grote (ICT) projecten
18	Evaluatie projectmatig werken	Wordt het projectmatig werken (denk o.a. aan Integraal Project Management – IPM) doelmatig en doeltreffend aangestuurd en uitgevoerd? Wordt geleerd van eerdere stappen?	Inzicht in de ontwikkeling van projectmatig werken
19	Assetmanagement	Zijn het beleid en de uitvoering ervan (het beheer) van de assets doelmatig en doeltreffend?	Inzicht in het beleid en beheer van de assets
20	Van correctief naar preventief onderhoud	Zijn het beleid en de uitvoering ervan van het onderhoud (denk aan overgang van correctief naar preventief onderhoud) doelmatig en doeltreffend?	Inzicht in beleid en uitvoering van het onderhoud
21	Communicatie	Zijn het beleid en de uitvoering ervan van communicatie doelmatig en doeltreffend?	Inzicht in het beleid en uitvoering van communicatie
22	Druk op ambtenaren onder invloed van politiek	Is de druk op ambtenaren van de kant van de politiek / de bestuurders (te) groot?	Inzicht in de druk op ambtenaren van de kant van de politiek / de bestuurders.

Bijlage 2: Selectiecriteria

In het algemeen geldt dat de rekenkamercommissie bij de keuze van haar onderwerpen een zo groot mogelijke bijdrage aan de en doelstellingen van het hoogheemraadschap van Rijnland beoogt, gerelateerd aan de inzet van schaarse onderzoekscapaciteit van de rekenkamercommissie. De commissie hanteert de hierna volgende criteria t.b.v. de prioritering van de onderzoeken, waarbij zij zich het recht voorbehoudt om hiervan af te wijken als zij vindt dat de situatie daar aanleiding voor geeft.

De onderwerpen van onderzoek (niet cumulatief)

1. gaan over zaken die door het hoogheemraadschap te beïnvloeden zijn;
2. zijn maatschappelijk relevant;
3. hebben (mede) een groot financieel belang;
4. sluiten aan op de visie, doelen en beleidsprioriteiten van het hoogheemraadschap;
5. hebben een politiek-bestuurlijk belang;
6. vormen een risico voor de doelmatigheid, rechtmatigheid of doeltreffendheid;
7. leveren bruikbare leereffecten op voor de verenigde vergadering en het dagelijks bestuur (D&H);
8. zijn onderzoekbaar en leveren een degelijk onderzoeksresultaat op;
9. worden (t.z.t.) verspreid over meerdere beleidsterreinen;
10. zijn niet onlangs onderzocht door anderen (het dagelijks bestuur uit hoofde van artikel 109a van de Waterschapswet, de accountant of een onderzoeksbureau)
11. zijn in het bijzonder geschikt voor de rekenkamercommissie om onderzoek naar te doen op basis van haar bevoegdheden, kennis of vaardigheden.